'Vroeger kreeg je een bak met spullen, maar ik gebruikte niet alles'

In Voedselbankwinkel kan ook de arme klant nu zelf kiezen

Geen kratten vol tomaten of paprika's die je toch niet lust, maar zelf kiezen wat je vanavond gaat eten. Met de opening van de vierde Voedselbankwinkel in Den Haag is duidelijk: klanten krijgen de keuze én meer eigenwaarde. Volgend jaar komen er zeker drie bij in de regio Haaglanden.

Christy Dollen
Den Haag

Met een knalgroen winkelmandje loopt de 55-jarige Jasmin (achternaam bekend bij de redactie) de Voedselbankwinkel aan het Jonckbloetplein in Den Haag binnen. Haar hondje wacht op haar bij de ingang. De vijftiger loopt stapje voor stapje langs de stellages. Eerst kijken wat er allemaal is, daarna besluiten wat er op de planning komt voor het avondeten.

Het knalgroene mandje dat zo door elke supermarkt rond had kunnen rollen, wordt langzaamaan gevuld. Groente, vlees, brood en fruit. Maar ook een zakje kroepoek. „Altijd als ik hier ben, kijk ik eerst wat er is", vertelt Jasmin. „Daarna bedenk ik een recept. Op deze manier is het veel beter dan dat het eerst was."

Dat is precies de bedoeling van Voedselbank Nederland. Geen uitgiftepunten meer, waar klanten voorheen soms in een rij tot moesten staan. Waar ze een krat kregen met eten en producten en het daar maar mee moesten doen. Maar juist de mensen die al in armoede leven hun keuzevrijheid teruggeven. En, bijkomend voordeel, zo voedselverspilling tegengaan.

Kerken

En dus worden ook uitgiftepunten in regio Haaglanden langzaam getransformeerd naar Voedselbankwinkels. Van de negentien uitdeelpunten zijn er inmiddels vier winkels geworden, de vijfde in Moerwijk is in de maak. Maar niet elk punt kan een winkel worden, vertelt projectleider Gertjan Koolsta. „Veel uitgiftepunten zitten in kerken. Je kan daar moeilijk een winkel van maken, zeker als het nog als kerk gebruikt wordt", verklaart hij. „In sommige gevallen wordt winkelruimte in de buurt gezocht. Maar dat is soms moeilijk."

Koolstra noemt als voorbeeld de Voedselbankwinkel aan de Zoutkeetsingel. Die sluit over een maand, nadat de huur werd opgezegd. „Dat wisten we al een jaar, maar eerder lukte het niet een geschikt pand te vinden. Deze maand verhuizen we naar de Paviljoensgracht. Dat is tien minuten verder lopen. Vervelend voor sommige klanten, maar we hebben echt maanden gezocht naar een goede locatie. Je wilt ook niet naast een dure wijnbar zitten. Daar wordt een klant op het terras niet vrolijk van, maar de Voedselbankklant ook niet. Die wordt dan wel echt op het feit gewezen dat hij of zij gratis boodschappen moet doen, terwijl een ander op een terras 6 euro voor een glas wijn betaalt."

▲ **Projectleider Gertjan Koolstra in de nieuwe Voedselbankwinkel.** FOTO'S HENRIETTE GUEST

> **Ze krijgen meer een gevoel van eigenwaarde**
> – vrijwilliger Hasbi

▲ **Twee mandjes vol met spullen die een klant bij deze Voedselbankwinkel heeft gehaald.**

In deze winkel aan het Jonckbloetplein is er deze dag voor ieder wat wils. Rode paprika's, pakketten van de Albert Heijn waarmee mensen zelf roti, prei-kerriesoep of Thaise groente curry kunnen maken. Loop je door zie je een stellage vol met tamponmerken. Even daarna een vriezer vol met brood, keuze uit Tijger, Zaans, wraps en zelfs driehoekvormige puntjes. Maar ook kwark, cornflakes, magnetronmaaltijden.

Pasje

Bij dit punt komen gemiddeld 180 huishoudens per week. Dat kan gaan om een éénpersoonshuishouden, maar ook om meer. De klanten komen verspreid over drie middagen in de week. Zij hebben allemaal een pasje, waar iedere maandagochtend een bedrag op wordt gestort. Daarmee moeten de mensen hun boodschappen halen.

Klant Jasmin heeft inmiddels haar boodschappen afgerekend met het pasje. Terwijl haar hondje toekijkt, pakt ze een tafel verder haar boodschappen in. Er ligt een aantal gratis shoppers, die klanten kunnen gebruiken. „Vroeger stond je hier lang in de rij", zegt ze terwijl ze knikt richting de deur, „zelfs buiten. Dan kreeg je een bak met spullen en producten. Maar ik gebruikte niet alles." Dan weer met dezelfde lach: „Nu wel."

Plezier

Zij heeft in ieder geval alleen maar goede ervaringen met de Voedselbankwinkel. Vrijwilligers Hasbi en Corrie ervaren hetzelfde, weten ze uit reacties van de mensen die hier al lange tijd komen. „Soms komen ze echt met plezier boodschappen doen", vertelt Hasbi. „Ze krijgen meer een gevoel van eigenwaarde." Corrie vult aan: „Doordat ze zelf mogen kiezen. Zelf alles mogen pakken. Dat is mooi."

„Vroeger waren klanten vaak ontevreden", zegt Koolstra. „In een krat zaten vaak spullen die mensen niet wilden hebben. Een alleenstaande man heeft niks aan maandverband. Of iemand die een bepaalde religie heeft, mag een stuk vlees niet eten. Vandaar het idee van deze winkels. Wat je niet gebruikt, laat je staan. Maar weten we dat er vijftig klanten komen en zijn er maar vijftig bloemkolen, krijgt elke klant er eentje. We proberen het alsnog allemaal zo eerlijk mogelijk te verdelen."

> **We proberen het alsnog allemaal zo eerlijk mogelijk te verdelen**
> – Gertjan Koolstra

Het bevalt dus. Daarom ziet de Voedselbank Haaglanden de winkels als de toekomst. „Er zijn al klanten bij uitgiftepunten die vragen wanneer hun locatie een winkel wordt." De plek in Moerwijk is als volgende aan de beurt. Volgend jaar volgen er nog meer. „We hebben vanuit de gemeente Rijswijk al de vraag gekregen wanneer het daar gebeurt, in Zoetermeer zijn er plannen. Ook voeren we gesprekken met de Paardenberg in Transvaal en de locatie in Loosduinen." Nog niet alles is zeker. „Afhankelijk van de juiste ruimtes komen er volgend jaar drie of vier bij."

Klant Jasmin is inmiddels klaar met inpakken. Met twee volle tassen staat ze op het punt om weer naar huis te gaan. Hondje mee, boodschappen mee. Over een week komt ze hier weer. Om haar boodschappen te doen, net als ieder ander. „Je krijgt nu de kans om te proeven van dingen die je normaal niet kan betalen." Ze lacht haar tanden bloot. „Ja, ik vind dit heerlijk."